

ȘCOALA

VREME

REVISTA
PEDAGOGICĂ
CULTURALĂ

A ASOCIAȚIEI
ÎNVAȚATORILOR
DIN JUD. ARAD

CUPRINSUL:

Ion Blăgăliă: M. Sa Carol II, Regele Culturii, Regele Învățător...

Pedagogie teoretică:

Petru Galiș: Știința Națiunii.

V. Lădaru: Cum s'ar da impuls școalei românești pentru a fi adevărat institut de educație.

Criticism literar-pedagogic:

Maria Blăgăliă: Copiii în literatură și literatura pentru copii.

Diverse:

Iulian Lucaș: Cuvânt rostit la adunarea subsecției Arad-oraș.

I. C. Stolca: Cursul pentru studiul individualității dela București.

Cărți:

I. C. Stolca: Rădulescu-Motru: „Românismul”.

I. Blăgăliă: I. M. Nestor: „Aspecte psihotehnice”; T. Iacobescu și A. David: „Lică, Furnică-Impărat”; Gh. Tulbure: „Sate și dascăli”.

Oficiale

Poșta redacției

Biblioteca Centrală
Eraonă Arad

ARAD
ANUL VII.
Nr. 6.
IUNIE 1936

„Școala Vremii”

REVISTĂ PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

APARE SUB CONDUCEREA
UNUI COMITET DE REDACȚIE

Red. respons.: **EUGENIU SPINANȚIU**, înv. dir.
Administrator: **SABIN MIHUȚIU**, învățător.

**Manuscrisele nu se mai înapoiază.
Anunțuri și reclame se primesc după
învoială.**

**Manuscrisele, revistele pentru schimb
și cărțile de recenzat se trimit pe adresa:
Redacția revistei „Școala Vremii”, Arad
Bulev. Carol, 66 (Casa învățătorilor).**

**Correspondența privitoare la admi-
nistrație: abonamente, schimbări de
adresă, revistele înapoiate etc. se trimet
pe adresa Administrației: Dl. Sabin Mihuț,
Arad, str. Eminescu 43.**

Abonament anual Lei 60. Un exemplar 6 Lei.

Secretar de redacție:
ION BLĂGAILĂ.

„Școala Vremii”

REVISTA PEDAGOGICĂ-CULTURALĂ

a Asociației învățătorilor din județul Arad.

Apare lunar, afară de lunile: Iulie și August.

ANUL VII.

Arad, IUNIE 1936.

Nr. 6.

M. Sa **CAROL II** **REGELE CULTURII,** **REGELE ÎNVĂȚĂTOR...**

Marele nostru Rege, s'a pogorât în mijlocul nostru și ne-a vorbit.

Ne-a vorbit așa, cum n'a mai vorbit Rege în lumea aceasta învățătorilor.

Ne-a vorbit și ne-a învățat un lucru mare, un lucru de care trebuie să ne legăm cu trup și suflet. Ne-a învățat să lucrăm la consolidarea acestei țări, să întărim și să înălțăm sufletul poporului român la desăvârșire; pentru a-l face unul din cele mai falnice neamuri ale lumii.

S'a adresat sufletului nostru, iar noi răspundem Marelui Suflet al Regelui, cu

tărie, hărnicie și cu aceiaș nizuință, pe care Majestatea Sa o cunoaște.

Credem cu toată convingerea în cele ce ne-a spus. Nici odată învățătorimea n'a ieșit din cuvântul Regelui. Astăzi însă pe lângă toate celelalte, învățătorimea României Mari este pe deplin convinsă, că Regele care o conduce, este un desăvârșit conducător, un perfect învățator.

Fiindcă nu există piatră culturală în această țară, ca Regele nostru să nu o atingă cu mâna Sa, precum nu este directivă culturală pe care Carol II, Regele „ctitor al sufletului românesc” să nu o îmbunătățească cu norme, cari să ducă la mare succes, desvoltarea românismului.

Avem un Rege Mare, un Rege Înțelegător, care lucrează alături de noi.

Nici un îndemn, nici un exemplu mai bun, mai măreț și mai vrednic, de muncă pentru consolidarea noastră într'un stat puternic.

Regele a spus categoric învățătorilor:

„DACĂ SOARTA NU M'AR FI PUS ACOLO UNDE SUNT, AȘ FI FOST ÎN MIJLOCUL VOSTRU. DE ACEEA EU VORBINDU-VĂ, NU VĂ VORBESC NUMAI CA REGE; CI VĂ VORBESC DELA SUFLET, VĂ VORBESC CA ÎNVĂȚĂTOR”... Iar mai departe: „AM VENIT SĂ ROSTESC SUFLETULUI VOSTRU ȘI SĂ CER SUFLETULUI VOSTRU, SĂ RĂSPUNDĂ SUFLETULUI MEU”...

...Cu ce am putea mai bine răspunde iubitului nostru Rege, decât prin munca noastră dezinteresată și neobosită.

În aceste zile ale luni-lui Cireșar, la al 6-lea an de domnie al M. S. REGEIUI CAROL II, ÎNVĂȚĂTORIMEA ROMÂNĂ, depune încă un an de muncă la picioarele Tronului.

Este bogată în roade. Este chiar falnică recolta sufletească a școlii românești. E cinstea cea mai mare pe care învățătorii spre mulțumirea lor sufletească, o aduc Regelui lor; pentru căldura inimii Lui, cu care îi încălzește și-i ocrotește.

Majestate! Invățătorimea totdeauna a fost și este alătura de „Regele Țării”.

Nici în viitor nu se va schimba.

Ea va rămâne aceiași masă de idealști, cari muncesc pentru fericirea patriei lor.

AU EXEMPLU PE REGELE LOR, PE REGELE CULTURII ROMÂNEȘTI, PE REGELE ÎNVĂȚĂTOR...

Ion Blăgăilă

Ministerul Instrucțiunii Publice dir. inv. primar normal

Nr. 65745/936

Domnule revizor școlar

Vă facem cunoscut că Ministerul de Instrucțiune în deocomun acord cu Ministerul de Finanțe a aprobat ca încasările amenzilor școlare să se facă după legea de urmărire fiscală.

Prin urmare pe viitor se va aplica această lege.

Veți comunica această dispozițiune școlilor din acel județ.

Ministerul Instrucțiunii Publice dir. inv. primar normal

Nr. 82275/936

Damnule

Vă aducem la cunoștință că Ministerul a aprobat ca Societatea Anonimă Română pentru comerțul zahărului să distribuie la școli o foaie volantă și o broșură întocmită de Dl Profesor I. Simionescu pentru propaganda sporirii consumului de zahăr în mediul rural.

Totdeauna Societatea anunță că a stabilit trei premii: unul de 20000, unul de 10000 și altul de 5000 lei, pentru cele mai bune lucrări de propagandă, care ar urma să fie întocmite de învățători și trimise la Sediul Societății Bd. Brătianu Nr. 26 București, până la 1 Iulie 1936.

Lucrarea în chestiune va trebui să conțină un text cât mai sugestiv pentru cititor, în ce privește importanța consumului de zahăr, rostul lui în alimentație cum și pericolul pe care îl prezintă subalimentația pentru sănătatea populației Sătești.

Ministru ss. *Valaori*, Director ss. *P. Ghifescu*.

Pt. conf. Rev. șc. *Lazar Igrășan*.

Pedagogie teoretică

Știința Națiunii

1. Intre factorii enumărați drept condiționatori ai masei umane conturate căreia i-am dat aprioric — deoarece motivarea sociologică abia de acum vom încerca-o — numirea de națiune, să ne ocupăm întâi de factorul etnic, în chipul cum s'a pus până acum deliberarea lui, care a fost și este încă sursa unor vaste cercetări. Bun ghid ne va fi d. P. P. Negulescu, pentru care, în cartea sa „Geneza formelor culturii“ determinarea națiunii este sinonimă cu determinarea specificului național, adică „complexul de caractere fizice și psihice care se presupune că lucrează ca un factor de căpetenie, dacă nu ca un factor exclusiv, în geneza diferitelor manifestări“ ale unui popor. Definirea conține îndoeli, pentrucă, gânditorul nu crede încă în formula specificului național instituită ca „dogmă a unei religii culturale“. Fizicul și psihicul acestui complex, spune d. Negulescu, sunt izvorul teoriei sociologice a rasismului, în eterna ordine dualistă: ramura biologică, încercând să distingă comunitățile mărginite în virtutea caracterelor filologice, antropologice și istorice, cari ar garanta conștiința specificului național, îndreptățirea lui deci ca dogmă de „religie culturală“; dar metodele însăși sunt prea puțin pozitive. Și ramura psihologică, după care singură existența în comun este creatoare a psihologiei tipului etnic, *națiunea*, spre deosebire de cel dintâi care este *popor* acum însă, prin intervenția teoriei încrucișării raselor, se naște inconvenientul variabilității specificului național, deci neputința acceptării sale în postura de cărmuitor al manifestărilor culturale.

Dar problema se cere mai puțin unilaterală.

În intensitatea de influență a diferitelor medii și asupra determinării națiunilor, trebuie observată și stabilită o oarecare cronologie. Mediul biologic este cel al începuturilor, unde se întâmplă într'adevăr amestecul de deosebite origini etnice, altoirea sângelui barbar în special, pe al băștinașilor, în timpul de năvălire; asupra căruia, de fapt, antropologia și teoria biochimică a raselor, au prea puține șanse de definitive precizări. Dar acest amestec se dovedește nu ca rezultatul unei necesități interioare, nu ca imperativul unei reînnoiri sanguine iminente pentru populația Europeană — căci doar Roma antichității era putredă, ajungând un conglomerat de lepădături din toate popoarele: sclavi, liberați, saltimbanci, gladiatori, față de patricianii depravați și inerți, în timp ce alte părți al imperiului aveau fiecare activitatea lor socială sănătoasă și vie nu mai puțin a noastră. Dacia Felix; ci trebuie luat așa cum e, ca o constrângere din extern, ca un capitol de evoluție, din care câștigători au ieșit nu localnicii, se știe, ci barbarii. Deci

teoria utilității mutațiilor de sânge cade; iar în concluzie, să oaservăm că astăzi nici nu se mai poate motiva agitarea ei, deoarece încrucișarea de popoare nu se mai întâmplă, totul reducându-se la sporadice contopiri complete în masele dominante.

În sfera de influență a celui de al doilea factor, istoric, se integrează faza de coagulare, de contopire a diferențierilor altoirilor săvârșite; fază care corespunde existenței în comun pe de-o parte, iar pe de altă parte, consecutiv, nașterii nevoii de ajutor reciproc — vorbesc despre originile etnice deosebite la formarea națiunilor Europei, nu despre punctul de plecare al societății, unde se cunoaște teoria lui Durkheim, despre primatul instinctului social asupra celui individual — În fața greutăților din afară, dată fiind identitatea de interese imediate. Pe măsura creșterii conștiinței sociale și lărgirii sferei intereselor factorului istoric, i-se asociază cel fizic; ponderanța acestuia ajunge uneori să identifice noțiunea de țară, ca întindere geografică, cu cea de națiune, ca determinare evolutiv-biologică. De exemplu Elveția și Belgia, cu întreite rădăcini etnice, necontopite și neîndreptățind eventualitatea nici pentru viitor, — un argument mai mult favoarea țării interne de care se bucură — dar legate în organizația politică, chiar împotriva frăției de sânge și limbă, a tuturor celorlalte țări încunjurătoare.

Dar această covârșitoare ponderanță se evidențiază sporadic, îndeosebi pentru că a existat și există însă în natura popoarelor tendința de a se masa pe suprafețe geografice omogene, corespunzătoare; ba chiar dispăre cu totul, când infailibilă se demonstrează tenacitatea etnică: exemplu strălucit avem în rezistența de o mie de ani, care s'ar fi continuat desigur la infinit, dacă ritmul evoluției nu i-ar fi pus fericit capăt, a românilor din Ardeal, despărțiți prin șirul Carpaților de frați și prin nici o condiție geografică de dominațiile politice. Ceeace îndreptățește o concluzionare în felul următor: cronologiei de timp, cu tendință evolutivă spre armonizarea într'un tot unic a caracterelor diferite aportate în cuprinsul masei dominante de cei trei factori, îi corespunde o succesiune de intensitate în sen invers. Adică, aspectul ca națiune, în baza formulei date, va avea că atât mai puternică expresie, cu cât enumărații factori, în sens invers, vor dovedi mai mare sfera lor de acțiune. Ceeace nu implică deloc intransigența formelor de expresie a specificului național, *factorul psihologic*; variabilitatea lor fiind chiar subînțeleasă, nicidecât exclusă, căci este felul său, al factorului psihologic, de participare la legea evoluției. Ceeace rămâne rigid e axa, osatura centrală, condițiile cuprinse în acel minimum al lui Stuart Mill, condiții cari sunt, retrograd, justificarea Vieții ca Națiune, iar progresiv, justificarea Națiunii ca element de viață:

a) Combaterea tendințelor anarhice, — a *spiritualiste*, cu mai potrivită

accentuare de sens, — individuale, sau morala socială, *b)* supunerea la legea naturii, prin divinizarea ei într'o existență supra umană, pentru a o păstra pururea în față și pentru a-i raporta necesarmente întreaga activitate: credința, și *c)* conștiința afectivă despre iminența supremă a atașării la grupul social determinat: sentimentul național.

Reducând acum problema la dimensiunile dictate de spiritul ei, să constatăm în primul rând, că națiunea noastră poate servi drept minunată ilustrare a raportului de intensitate inversă formulat mai sus. Structura sa biologică și istorică s'au dovedit — după amestecul celor două popoare — infailibilă, de o tenacitate puțin comună — altoirile următoare putând fi rezumate la influențe de exterior, asupra formelor psihologiei de masă, sau și mai puțin, la contopiri fără urmă în biologicul masei — față de vitregia neajunsului ardelean pomenit; cât îndeosebi, față de cealaltă calamitate geografică și mai mare, de a fi fost poarta continuu deschisă pentru scurgerea barbară spre inima Europei.

Cât privește realitatea în sine a românității, ca element dat, proprice valorificării, cercetătorului obiectiv se prezintă ca un percept static, încă, pe îndoit plan: 1. Priveștieta burgheziei noastre nenorocite, croită confuz după modelul apusului, prin nesănătoase lapsusuri de evoluție; astăzi dominantă așa cum e coruptă, relevând mereu orbitor de evident particularitățile în mare ale mahalalei nemuritorului Caragiale și 2 elementul adevărat, pur, prețios, al cărui pas lent de evoluare se datorește doar nepromovării sale sociale ca normă specifică de viață: *satul românesc* ale cărui bogății, nealterate cantitativ de lipsa influențelor străine, calitativ fericit profitoare deci, se înțelege, d-lui prof. D. Gusti și școlii sale de sociologie *românească*, monografică, îi revine marele merit de a le fi pornit cunoașterea.

2. Problema educației, în cadrul naționalismului integral, se pune deci ca o problemă totală, din capul locului. Acțiunea ei fiind valorificatoare a bunurilor ce o națiune are de aruncat în vâltoarea progresului, educația se va erija astfel în primul rând ca ferment de bază al evoluției naționale. În virtutea normei de unificare, înscrisă în idealul căruia îi va sluji, educația va trebui să piardă aspectele actuale de fărâmițare în instituțiuni cu proprietăți și percepte diferențiate, cu pas de independență principială și de conduită, față de ele înșile întâi, și al doilea, față de restul instituțiilor sociale; și va trebui să câștige în schimb, legarea fazelor de desvoltare formală, azi; școala primară, liceu, școli de meserii, universități, într'un tot global, nediferențiat intern decât din punct de vedere al particularităților practice, al îndeletnicirilor specifice, și a cărui sferă de activitate se va integra direct, fără contraste, fără prăpăstii intermediare. la viață. Prin urmare, în lumina

noului principiu, educația va trebui să ajungă ceea ce însăși numele său o arată: formarea individului prin și pentru societate, formare de fapt, nu teoretică, pe baza pururi evidențiată a legii morale emanate de factorul social în felul mai sus expus, determinat, națiunea; morală proprie, infalibilă, neîndoioasă, fiind raportul dintre valorile vitale exclusive ale națiunii și lumea formelor externe dată lor spre desfășurare. Isușire cu totul deosebită de cele evidente ale sistemului educativ actual: croirea unei vieți teoretice, în spiritul căreia se trăește în școală, de-adreptul opusă celei reale, în care intri după părăsirea școlii; a unei stări de lucruri în cadrele sale, cu totul felurită față de cea existentă în afara acestor cadre. Educația va avea să fie deci educație, simplă înmagazinare de cunoștințe; va trebui să fie chiag coordonator, armonizator, între realitățile date și cele viitoare, număr de discordie, așa cum astăzi este. Iar pentru că factorul social la care individul se cere atașat nu e un conglomerat himeric, absurd, ci unul bazat pe minimum de condiții și maximum de însușiri comune, pentru că națiunea este *întregul* idel al propășirii în bine; educația se va contura în cadrele acestui întreg, va fi *națională*, înțelegând că valorile proprii de viață, ale națiunii, dânsa se va nizuși să le pună în funcțiune, pe baza metodelor general umane dar pentru folosul primordial al națiunii.

Se impune deci crearea unei educații naționale, a unei scoli românești.

Că actuala noastră școală nu este românească, șe știe; că nu corespunde caracteristicelor și necesităților noastre ca națiune, se bănuiește; dar că această necorespondere este izvorul a multor grele și mari păcate, nu îndrăznește să spună răspicat nimeni, cu toate că e un neîndoios și strident adevăr. Suntem o țară cu mulți analfabeți. Și, ceea ce e mai ciudat: procentul a rămas constant de două decenii iar printre neștiutorii de carte trebuie adesea numărați și mulți cari au frecventat școala primară. E un rezultat ce pentru clipa prezentă, mai puternic decât oricând, pune întrebarea asupra cauzelor sale. Aceste cauze se pot reduce la una singură: conflictul dintre realitățile vitale ale specificului nostru național, ale sufletului românesc, și dintre școala de import, fondată pe date străine de dânsul, pripit asvârlită pe întreaga sa întindere, în credința că aceasta ar fi ultima și cea mai imperioasă necesitate, ținerea pasului cu civilizația apusului e o stare de lucruri fatală, se cuvine să recunoaștem, drept justificare; dar nu mai puțin o stare rea care trebuie să ia sfârșit.

3. Transpunerea în lumina idealului nostru național, a relațiilor dintre cei trei factori cari în general constituie însăși educația: materialul, subiectul și educatorul, pentru faza de începere, înseamnă desbaterea și clarificarea domeniilor lor în cadrul conceptual al școlii primare și sub dominația specială ce dânsa imprimă acestor factori: cartea, copilul și învățătorul.

Asupra cărții, materialului, naționalismul educativ se va pronunța în sensul eliminării tuturor aporturilor de curiozitate sau experiment, cari se dovedesc străine de particularitățile cerințelor vitale ale națiunii, căutând în schimb valorificarea intensă, continuă, a produselor noastre culturale. Material de educație va fi pământul românesc, tradiția creștină românească, normele sociale românești, folclorul, arta, economia românească; vor fi realitățile în mijlocul cărora românul trăește și în a căror înfrățire cu sine dăinuiește cea mai puternică lege morală. Noua școală va trebui să se îndepărteze de pedagogismul teoretic și formal de import, asupra căruia timpul nostru pune atât de mare și neîndreptățită greutate, păstrând dintr'insul doar anumite părți metodologice, ce se vor dovedi corespunzătoare cerințelor sale; dar în același timp, va nizi spre creerea unei directive de educații proprii. Faza premergătoare, a colecționării datelor este pusă de pe acum, prin curentul *localismului educativ*, isvorit din sociologia monografică a d-lui prof. D. Gusti. Acest localism educativ nu are încă toate aspectele unei integrale școli românești; totuși, tendința sa de a pregăti copilul prin cunoașterea descriptivă, statică, a împrejurărilor în cari trăește, este, repet, faza premergătoare, de analiză, ce va atrage după sine concluzia adevăratului elan educativ național.

O parte din conținutul acestui elan se va lămuri la clarificarea raportului copil-învățător, care va constitui de bunăseamă următoarea fază, de sintetizare a naționalismului educativ. Suntem la marea problemă a individualizării învățământului. Această individualizare, atât de mult trâmbițată astăzi, este de fapt, aportul original al democratismului în pedagogie; și, că însăși principiul, se pretează la distincția celor două momente: întâiul fiind studiul atât de vast pornit al individualității copilului, moment documentar ca normă de viitor... Aceeași greșală, deci: instituirea unei cauze drept efect, care a mers până acolo, încât a atribuit exclusiv copilului, importanța și prioritatea, în educație.

Naționalismul educativ va avea aci în primul rând să reglementeze întinderea acestei importanțe, acestei priorități; pe măsura ce interesul global al civilizației naționale o reclamă, sau, mai just, pe măsura în care individualitatea copilului se va dovedi capabilă de a se pune în serviciul națiunii. Și, în al doilea rând, pentru anihilarea tendințelor de extrem anarhism, ce se relevă prin felul cum este astăzi considerată chestiunea, naționalismul educativ va opune individualizării absolute, un sistem de coagulare, coercițiune, a celor trei factori componenți ai educației, în sensul egalizării și compensărilor recerute. Adecă, împotriva atotputerniciei copilului, greutatea din cealaltă parte a cumpenei, *individualitatea învățătorului*, pe planul înscris al culturii naționale, drept carte. Astfel, se va accentua pe de-o parte,

latura de ierarchizare și disciplinare ca un punct de vedere neînlăturabil al conștiinței sociale; iar pe de altă parte, adâncind chestiunea: prin punerea individualității învățătorului pe picior egal cu cea a copilului, dar cu caracter de dominare directivală, se promovează însăși continuitatea neștirbită și nesupusă vre-unui capriciu, a evoluției. Bineînțeles că, în prealabil, naționalismul educativ se va îngriji ca acest învățător să *fie* de fapt, să se înfăptuiască; și înfăptuirea se va face, contrar celei actuale: pe bază strictă de aptitudini și vigoare intelectuală, cu pregătire într'adevăr temeinică, — aci se va compensa îndepărtarea anumitor metode statistice pedante, înfloritoare astăzi, fără succes serios. Va depinde îndeosebi apoi această înfăptuire de prestația socială ce învățătorul real, va primi, de treapta ierarchică pe care va fi plasat, în organizația națională, din punct de vedere etic și social — acel material, mercantil, reese din cursul rândurilor acestora, va pierde din intensitate și valoare, în general, devenind un surogat, prin nepunerea sa ca necesitate primară, acută — care va trebui să fie, necesarmente, cea mai înaltă, așa cum era la vechii Japonezi, până nu se subjugaseră civilizației noastre democratice.

În rezumat final, naționalismul educativ va însemna: *a)* pe planul special al școlii primare, justa valorificare a factorilor constitutivi ai educației într'un tablou sinoptic, cu miros de metaforă, dar nimerit: legarea trecutului consumat, dar existent ca bagaj valutar factice, datele temporale ale manifestărilor culturii naționale, prin metodă, *învățătorul*, însuși dânsul o dată temporală, cu elementul de activitate viguroasă, al viitorului: copilul iar *b)* pe plan general, naționalismul educativ se va demonstra, conform idealului înscris pe frontispiciul său, elan de continuă și armonică muncă ceatoare, pe fond moral mereu aparent, ce nu va accepta abateri sau sustrageri, prin chiar caracterul formulării sale.

Iar problema cultivării masselor, degeaba agitată astăzi, neavând șanse de soluționare, va cădea ca inutilă.

Petru Galiș

FOTO POPA

Arad — Meșianu 3

**execută cele mai frumoase
fotografii
excepțional pentru d-nii învăță-
tori reducere!!**

Cum s'ar da impuls școalei românești pentru a fi adevărat institut de educație.

Din însăși titlul acestui articol reiese că școala românească nu este un adevărat institut de educație, ci se găsește pe o poziție foarte depărtată în adâncime și orizont de idealul ce i l-au fixat marii pedagogi, în raport cu principiile pedagogiei științifice și cu nevoile spirituale ale națiunii. Mai înainte de toate, o precizare e necesară: Nu mă voi referi la școala românească în genere, cum ar pretinde forma titlului, ci numai la școala populară, școala de grad primar, în cadrul căreia activăm noi, și care este unica și adevărata instituție de educație și cultură a neamului românesc de pe toate plaiurile și din toate clasele sociale. Problema e foarte complexă și presupune cunoașterea amănunțită a școalei românești actuale cu toate părțile ei luminate și întunecate, cu toate lipsurile și cu toate lucrurile de prisos cari îi îngreuiază funcționarea.

Mai presupune o profundă cunoaștere a psihologiei românești, pentru a adapta școala acestei psihologii, și a curentelor de idei și simțiri ce frământă societatea în epoca pe care o trăim, pentru a intra în cursul celor bune și a ne feri de vârtejul amețitor al unor curente ce duc la prăpastie.

Problema perfecționării continue a școalei primare a preocupat și preocupă cele mai alese inteligențe românești. De când s'a născut școala românească și până azi, problema educațiunii masei populare a preocupat nu numai pe factorii cu răspundere în stat, dar pe toți iubitorii țărâniei române. Iar azi problema educațiunii masei populare e una din problemele capitale ale vremii.

Spiru Haret creatorul adevărat al școalei românești, a luptat o viață întreagă de erou cultural, spre a face din școala primară o realitate vie prin ea însăși și dătătoare de viață și lumină poporului ce s'a încălzit la razele ei. După moartea sa, și din cauza războiului mondial s'a întronat iar haosul cultural postbelic, apare un spirit creator, o mână condusă de o inteligență înaltă și de un suflet mare: Dr. C. Angelescu. Din elementele în desordine ale haosului, el făurește prin ordine nouă o școală românească nouă. Aceasta e școala de azi. Contribuția altor personalități la opera aceasta e neînsemnată. Ba au fost anumite persoane cu răspundere în stat cari au lovit cu brutalitate și inconștientă în osatura școalei primare și așa destul de fragilă.

Lipsurile școalei de azi? Sunt multe și le simțim cu toții. Lucrurile de prisos? Le vedem și nu îndrăsnim să le lepădăm, căci ne sunt dragi lucruri-

rile vechi și de prisos. Mari pedagogi români își macină gândirea și își fă-rămitează sufletul într'o luptă mare ce țintește reforma psiho-pedagogică a școlii românești și adoptarea ei la nervile spirituale ale timpului și ale nației. Dl. Gh. Antonescu luptă de ani de zile împreună cu I. Gabrea și I. C. Petrescu la Institutul pedagogic român din București spre a da o orientare nouă și românească pedagogiei românești și structuri adoma școlii naționale. La Seminarul pedagogic din Iași bătrânul profesor Păvănescu — și ca dânsul, Narly dela Cernăuți — caută și clădesc fundamentul social pe care să așeze școala. Dnii Vladimir Ghidionescu și Ștefănescu-Goangă dela Universitatea din Cluj clădesc cu hărnicie fundamentul psihologic al școlii. Cu aceleaș merite trebuesc citați: I. Nisipeanu, pedagogul activist, D. Teodosiu pedagogul, Radu Petre, Apostol Culea și alții.

Toți aceștia împreună cu o mare majoritate de muncitori mai modești fr ogorul pedagogic, au luptat și luptă mereu pentru a da impuls și a crea curente reformatoare în sânul școlii românești.

Fără indoială că acestei inteligențe mari voesc cu tot dinadinsul să realizeze școala românească nouă, școala care să fie adevărat institut de educație.

Insă școala românească suferă de o boală foarte gravă: imitația stră-ină; iar o mare parte din pedagogii români sufăr de aceeași boală. Și acesta e un mare neajuns. Pentrucă școala românească să fie într'adevăr a noastră adică să educe și să instruiască românește, trebuie pusă pe baze principiale de psihologie și pedagogie românească. Trecue să ne vindecăm odată de boala imitației străine și să alungăm străinismele adoptate fără niciun control, fie că sunt principii, fie că sunt metode. Principiile pentrucă sunt false nefiind extrăse din realități psiho-pedagogice românești, iar metodele pentrucă vin în conflict cu psihologia noastră. Zadarnică, ba chiar primejdioasă va fi aplicarea „conducerii de sine a clasei“ copiată după „self-gouvernement“-ul american ultra democrat. El este o experiență insuficient verificată în țara de origine, iar la noi când sosește se transformă deodată în dogmă pedagogică. Primejdioasă și nepotrivită este metoda centrelor de interes, creată pe pedagogii ultralibertari și comuniști în spirit. Ea este metoda oficială de predare în școala rusească de azi, care urmărește scopuri diametral opuse scopului școlii noastre. Noi nu o putem aplica decât dacă abdicăm dela bunul simț național și voim să facem experiențe hazardate cu sufletul nouilor generații. Socotesc că am copiat destul pe străini și am adoptat printre lucrurile bune prea multe lucruri ce nu ne trebuiau și multe lucruri rele. Am făcut din școala noastră o școală fără suflet național, deci un rău institut de educație.

Trebue să încetăm importul. Abolirea străinismelor dăunătoare, va aduce

Inviorarea școlii românești, iar adoptarea metodelor la sufletul național o va așeza pe poziția reală, îndreptându-i activitatea în direcția adevărată: educarea poporului român prin sisteme de educație izvorâte din inteligențe autohtone și având la bază psihologia românească.

Pentru a deveni un adevărat institut de educație, școlii noastre îi mai lipsesc încă multe. Ii trebuie caracterul național menționat mai sus, dar îi trebuiesc elemente conducătoare care să-i imprime și să-i păstreze acest caracter. Sufletul școlii fiind învățătorul, el trebuie să aibă mai întâiu un suflet. Iar sufletul său să nu fie ca orice suflet, ci să fie un suflet mare și bun. Inteligența sa să nu fie ca orice inteligență, ci să fie ascuțită și independentă. Cultură sa să nu fie mediocră ci să fie o cultură superioară care să-l situeze deasupra marelui mulțimi a pseudo-intelectualilor. Educația fiind o influență continuă a unui suflet asupra altora, ea se va realiza în mod strălucit dacă învățătorul va avea înălțimea sufletească necesară, iar școala va fi educativă în sens înalt.

Vine apoi chestiunea prestigiului învățătorului și școlii și utilitatea cunoștințelor ce se capătă în școala primară. Prestigiul învățătorului trebuie ridicat. În primul rând și-l ridică el însuși printr'o conduită morală ireproșabilă, dar trebuie să i-l ridice Statul prin punerea lui la adăpost de mizeriile materiale cari îl fac mic în fața elevilor și a lumii și prin cultura mai superioară ce va trebui să i-se dea care să-l pună pe același plan cu ceilalți pionieri ai culturii populare: preotul, medicul etc. Chestiunea prestigiului este una dintre cele mai delicate și de rezolvarea ei se leagă o bună parte din programul școlii.

Vine apoi chestiunea utilității care este strâns legată de prestigiul școlii. Utilitatea ei nesimțindu-se, îi scade și prestigiul pe măsura inutilității. Trebuie dat senz culturii populare căci așa cum e astăzi ea constituie un bagaj inutil. Ea trebuie simțită la orice om și făcută viabilă prin folosirea ei în viața de toate zilele ca element indispensabil vieții moderne.

Dar pentru a nu mai fi o sperietoare a pungii bietului țăran sau muncitor sărac, școala să dea învățătura în mod absolut gratuit. Cărțile de școală reprezintă pentru unii oameni un impozit mai mare ca impozitele directe și din cauza aceasta școala devine, pentru ei, o obligație nespus de apăsătoare, neavând pentru dânsa alt sentiment decât aversiunea ce le-o inspiră și odraslelor ce urmează școala. Deci cărțile să fie gratuite.

Localurile actuale sunt iarăș un mare neajuns al școlii de azi. Ele trebuie să fie clădite după toate principiile pedagogice referitoare la arhitectura lor, estetică, spațiu, luminozitate etc. Campania construirii de localuri întreprinsă de dl Ministru Dr. Angelescu e un început promițător și îmbu-

curător de viață școlară nouă și răspunde unei imperioase necesități culturale, pe cari nimeni n'a înțeles-o așa de bine ca Dsa.

Dar nu va fi destul să avem palate spațioase, răsunătoare și reci. Vor trebui umplute cu suflet aceste palate. Inșă sufletul nu se poate comanda la o fabrică oarecare și plăti cu banii statului. Sufletul se formează și se întreține cu hrana imponderabilă a dragostei de neam, de patrie, de adevăr de misiune și de Dumnezeu. *Sufletul trebuie să domine toate lucrurile necesare educației și instrueției și să și-le subordoneze, nu să se lase dominat de ele cum se întâmplă foarte adesea în lumea noastră școlară.*

Statul, județele și comunele ar trebui să arate mai multă bunăvoință în datarea școalelor cu mobilier bun și material didactic, într'un cuvânt, să peardă școlile cu toate materialele pe cari pedagogia le-a găsit utile meșteșugului educației.

A deveni un adevărat institut de educație, înseamnă ca școala să ajungă starea ideală. Inșă pentru a ajunge aici, ea trebuie să educă poporul bazându-se pe aptitudinile sale și să-l pregătească pentru viața ce o va duce în mediul său. Pentru aceste considerente școala noastră primară ar trebui să fie o adevărată școală țărănească. O asemenea școală a existat și există și azi în Italia în localitatea Montesca, înființată de baroneasa Alice Franchetti. Materia de predare, metodele și scopul urmăresc să facă din țărani oameni liberi și de inițiativă, iubitori de pământ și de natură și îndrăgostiți la nesfârșit de neamul și de țara lor. Școala noastră populară are un caracter hibrid: nu pregătește suficient nici pentru viață, nici pentru școala secundară care i se suprapune erarhic. Nu-i nici de sat nici de oraș; are o mulțime de fețe cari se contrazic una pe alta.

In rezumat, pentruca școala să devină cece trebuie să fie îi sunt necesare următoarele: alungarea străinismelor, ridicarea pretigiului învățătorului prin cultură mai superioară și retribuție mai bună, dotarea cu localuri și mobilier modern, caracterul pur național, suflet mult și sănătos, pedagogie națională, utilitatea, sprijinul statului și dragostea cetățenilor. Atunci, când toate acestea vor deveni realități școala românească va fi adevărat institut de educație. Izvor de lumină curat românească, familie sistematică în care cresc odraslele neamului încălzite de suflet românesc, grădina de flori alese ce cresc și înfloresc udate și îndrijite de un grădinar iscusit care le iubește, plivite de spini și buruieni, altoite cu mlădițe nobile pentru a fi mai perfecte și cu rădăcina adânc înfiptă în solul și în sufletul patriei. Această școală va făuri un nou suflet românesc, mândru și puternic prin demnitate, larg și adânc prin bunățate, limpede și înalt prin cultură, hotărît și disprețuitor al vieții și al morții în fața intereselor patriei, suflet, care va fi adevăratul suflet românesc pe care vremea ni-l cere.

Criticism literar-pedagogic.

Copiii în literatură și literatura pentru copii¹⁾

(urmare).

Mai ales fetițele îl întrebuințează pentru aranjarea cărării. În sufletul ei fetița crede în povești pe cari le retrăești mereu, urmărind norii cu figuri de balauri duși de Mama-Pădurii să urmărească pe Făt-Frumos. Mai târziu fetița curajoasă primește cu atâta resemnare soarta care o ține oloagă în pat.

În mediul școlar dela Cernăuți întâlnim colegii lui M. Eminescu de diferite naționalități și caractere. Alături de Eminescu se desfășoară și viața acestora. Autorul nu face o caracterizare a acestora, ci mai mult îi amintește, acționând numai atât cât e necesar, ca să releve personagiul principal.

Afară de acestea mai găsim copilul în literatura cultă la autorii următori: *Slavici* „Puișorii“, Doi copii Rică și Fica asistă la toate neînțelegerile părinților, iar mai târziu când mama lor moare, caută pe cer steaua cea mai luminoasă, în care e dusă mama cei iubea așa de mult.

Bobocel are rolul doar de a face legătura între mama și Ghiță ca și Nicu din nuvela „Două surori“ de Brătescu-Voinești.

Budulea Taichii e copilul dela țară dus în mediul orășenesc învățând buchile latineșe și dând și celorlalți explicații. În această nuvelă ca și în amintiri evenimentele și mediul sunt mai relieveate decât personalitatea copilului. Humorul intră în nuvelă când Budulea strigă Ciorbă, auzind profesorul rostind cuvântul ciolan.

Veselia și ironia alături de copil le găsim la Carăgiale, în *Di Goe* și *Vizită*. Autorul vede în copil produsul societății pe care o ironizează. Copilul e tot atât de superficial, de increzut și de prost, dar desmerdat și încurajat de cei din jur cari în prostia lor sunt mândrii și încântați de odoarele lor.

În cazurile cele mai multe copilul nu e analizat, e doar amintit și de aceia nu mai înșir lucrările în cari îl găsim incidental căci nu folosește și nu se referă la lucrarea de față. Literatura în care am găsit până acum copilul e cea scrisă pentru adulți. În literatura noastră, pentru copiii, copilul ia parte prea neînsemnată sau aproape deloc deoarece nu avem opere în genul celor produse de literatura străină.

Sadoveanu reface Istoria Genovevei de Brabant, scriind „Măria Sa Puiul Pădurii“, o scriere și pentru copiii și pentru adulți și în care se vede acționând copilul. Această carte nu o putem compara cu altele, și nici nu ne aparține, subiectul fiind luat din literatura străină.

¹⁾ Conferință ținută la Cercul cultural No. 1, Arad, în primăvara anului 1936-Aprilie.

In poezie copilul îl găsim la Eminescu în Călin, care desemnează cu cărbune pe pereți, purceluși cu coada creață.

Coșbuc are copiii redați în Iarna pe uliță caracterizându-i prin comparația: „Parecă e o adunătură de Tătari“.

Tot în poezie găsim copilul în autorii:

Radu Gir care a dat un volum de poezii închinată Luminiței „Stele pentru leagăn“;

Șt. O. Iosif „Dormi odor“ dormi păsărică.

Arghezi, iarăș are copilul în poeziile sale ca, și Carmen Silva.

Rolul copilului după cum am arătat la început, e foarte redus. Românii nu l-au crezut destul de important să fie un subiect al unei opere, cum îl găsim în literatura universală.

Muzicantul Orb. Corolenko. Este copil orb, analizat, descris cu sentimentele luptele și indoiele sale. Copilul care deși nu știe ce e culoare, ce e lumină, e preocupat de lucrurile acestea. Prin mijloacele care le are, prin auz, vrea să cunoască culorile. E înduioșătoare scena unde copilul cere mamei sale să-i cânte la pian culorile, să i le redea prin sunete.

Dostoievski în două volume analizează și se preocupă de toate laturile sufelești ale copilului, sentimente voința și inteligență.

În Precocii întâlnim diferite timpuri de copii. Copilul energetic, încrezut, deștept și bun. Bunătatea nu și-o arată direct deoarece el vede prin sensibilitate o notă care-i scade din prestigiul de curajos, ci indirect, reparând pe cât posibil răul ce l-a făcut odinioară copilului plâpând. Kolia nu-și recunoaște vina, dar merge la cel năpăstuit cu vorbe blânde dând mângâiere și plângând. Copilul se revoltă în fața cruzimii medicului, ce nu are milă spulberând prin vorbele sale ultima speranță. Vedem tot aici cum reacționează copilul când e vorba de onoare. Mic și slăbuț luptă cu întreagă clasă să-și apere tatăl de insultele colegilor, și se răsbună pe orcare din ei, ca în urmă să-i ierte și să i primească lângă patul său de suferință. Sufletul devotat, recunoscător al fetițelor îl găsim în romanul „Suflet de copil“. Tot aici găsim latura sentimentală din sufletul copilului rus.

Ana Kakina ne înfățișază copilăria unei fete cu scopul de a motiva acțiunile din viitor, al căror început e în copilărie. Copilul crescut departe de dragostea de mamă, se dezvoltă unilateral. Imaginația lăsată în voea ei, nu e călăuzită și încătușată, iar rezultatul de mai târziu e că viața afectivă trece pe primul plan în detrimentul voinței. Copilul rus îl găsim și în scrierile lui Tolstoi: Ana Carenina și Răsboi și Pace.

Potrivită copiilor e numai Precocii, dar e departe de copilul român care nu va înțelege multe din lucrurile de acolo. Valoarea lor rămâne.

dar nu se pot adapta copiilor noștri. Acelaș lucru e și cu scrierile nordicilor. Copiii din fiordurile și de pe coasta mării Nordului, sunt acasă numai acolo la ei — Iohan Boyer și Firre Loti în scrierile lor edă copilul de pescar în luptă cu valurile și elementele naturii. Axel Munthe în Cartea dela San Michel amintește despre copiii din nordul Europei, pe cari i-a cunoscut la vechii săi prieteni, pescari.

Adevărate suflete de copii găsim în literatura Engleză. Micul Lord de Burnett e o carte atât pentru adulți cât și pentru copii. Găsim în această carte un copil unic în felul lui. E singura mângăere a mamei sale și iubirea o împarte și cu bun-cul său reușind să inblânzească firea acestuia și fiind intermediar între cele 2 persoane, stabilind în locul vrăjmășiei și urei, deplina înțelegere și fericire. În cazul acesta copilul conduce acțiunea pe bază de voință și conștient. Din contră în David Cooperfield de Charles Dickens — copilul e persecutat de mediu, luptă contra celor din jur, ca să nu fie înăbușit. Crescut în alintări de o mamă duioasă și apoi pus în fața luptei cu viața, învață să voiască, să acționeze, rămânând totuș bun. Un moment psihologic bine analizat e când copilul nu poate gândi sub teroare, văzând ochi crunți ațintiți asupra lui, cu toatecă înainte cu mama lui învăța foarte ușor. Tratat cu blândețe e bun, dar îndată ce e pedepsit cu bătae, protestează mușcând mâna care-l lovește. Trecând momentul de surescitare vine reacțiunea, copilului îi pare rău. Charles Dickens ne arată și alte laturi ale sufletului copilăresc, precum reacțiunea la marile dureri sufletești, cum se alipește de cei binevoitori, legându-se pentru toată viața, apoi intuiția cu care copilul simte firea celor din jur. Pe un om rău nu-l iubește oricât s'ar prefaca bun, și din contră copilul se atașează din prima clipă de unii oameni. Tot pe acelaș copil îl vedem luând inițiativă și ducând planul până la sfârșit luptând cu greutate de neînchipuit. Drumul dela Londra la Dover îl străbate prin vânt, ploaie și soare, călăuzit doar de speranța că va găsi la capătul lui ceva mai bun. Mediul școlar cu diferiți copii și metode educative îl redă cu ocazia timpului petrecut de David în școala din Salem Hause.

Tot în literatura Engleză găsim un tip aparte cu calități sufletești deosebite. Rebeca dela valea Soarelui, e singurul copil din literatură care se pedepsește singur, aplicându-și pedeapsa cea mai mare posibilă. Lipsită de părinți, crescută din mila rudelor, nu dorești mai mult decât o umbreluță de soare. Toate dorințele se îndreaptă spre un singur punct, iar după ce cu sacrificii și răbdare multă primește ce a dorit, se pedepsește pentru o greșală săvârșită, aruncând umbreluța în fântână. Kate Douglas Wiggin analizează foarte bine sbuciumările fetei din care voința iese biruitoare asupra sentimentelor. Aceste trei lucrări amintite din literatura engleză sunt citite și de copiii noștri mai ales cei dela oraș. Mulți spun că nu sunt potrivite

copilului român, dar greșala constă în aceea că se dau de citit copiilor prea mici. Am dat pe Micul Lord copiilor din clasa IV de aici din Arad dela școala noastră și nu au fost prea entuziasmați. În schimb la țară copiii de clasa VI și V mai ales băieții au citit-o cu foarte multă plăcere. La fel David Cooperfield V. I — Rebeca dela Valea Soarelui nu am putut-o experimenta la copiii de școala primară deoarece nu am avut-o. În școala secundară e citită însă cu plăcere încă în cl. I — mai ales de către fetițe. Alte scrieri traduse din limba franceză și care sunt mult citite la oraș sunt scrierile Contesei de Segur. Eu le-am citit în cl. I și II la liceu. Le-am dat fetițelor de școală primară din cursul supraprimar și am observat că le-a plăcut. Am observat și băieți cari le-au citit cu multă plăcere, mai ales V. Isprăvile unui măgăruș. Volumele Contesei de Segur sunt: Nenorocirile Sofiei, După ploaie vreme bună, În vacanță, Fetițele cele bune, Copiii cuminți, Micul Francisc și Ionel și Iancușor. În toate aceste e vorba de copii, iar persoanele mari nu iau parte decât în mod secundar, reliefând mai bine copilul. Este exact contrarul amintirilor din copilărie. În toate e o tendință educatoare și moralizatoare dar copiii nu o observă și acesta e marele lor merit.

Educația se face indirect și aproape nesimțit. Dacă copiii ar observa că se face intenționat nu le-ar citi cu atâta plăcere.

Pentru copiii de 12 ani sunt romanele lui Hector Malot: Fără familie, și Singur pe lume. În „Fără familie” găsim copilul infirm olog care e înconjurat de iubire de duioșie, fără a-i micșora prin aceasta chinul sufletească. Mulți copii și oameni infirmi văd în toți cei sănătoși dușmani și îi tratează ca atare. Hector Malot ne arată copilul care cu toată durerea lui rămâne bun, iubește pe cei sănătoși și stăruie să fie ajutați cei săraci și fără familie. Între copilul *holnáv* și copilul de stradă cu tot contrastul social se stabilește o puternică legătură sufletească. În familie e atmosfera contrarie. Solidaritatea și iubirea în acelaș cerc.

La fel e în *Jack* de *Alfons Daudet*. Iubirea se concentrează cu toată puterea asupra mamei pentru care copilul simte aproape un cult. Copilul acesta luat de lângă mama e cu picioarele tăiate. Nu poate lupta cu viața, e chinuit și hărțuit de ea. Adaptarea altui fel de viață e imposibilă, și pentru toată viața, fostul copil rămâne slab.

Copilul nebunatic, expansiv în felul Olgulei din La Medeleni e în lit. Franceză în *Un drăcușor de nepoată de Janne de Bret*, iar copilul așezat meditativ, creator, e *Fetița din Ierusalim* de Myrian Harry. Neavând cum a se exterioriza, energia rămâne internă. Îmbogățind viața lăuntrică prin gânduri și creații literare. Cărțile acestea cu toate că au subiectul copiii, și sunt aproape de sufletul copiilor, nu le putem recomanda, ci rămân pentru adolescenți și adulți.

O carte uni-ă și de o importanță capitală e „Cuore“ de Edmondo de Amicis. Cuprinde însemnările unui copil italian, cu gândurile, întâmplările și impresiile lui. Mediul școlar, sentimentele și acțiunile copilărești, patriotismul copilului italian, toate le întâlnim aici. Copilul cu ocazia unei călătorii vizitează un institut de surdo-muți, unde vedem copilul anormal, influența și impresia ce o face unui copil normal. Copilul scrie și povestirile lunare ce li se făceau la școală în felul șezătorilor noastre școlare. Unele cuprind un sentiment patriotic iar altele o tendință moralizatoare dar cari sunt cam vizibile. Multe din bucățile din Cuore le-am întâlnit prin cărțile didactice și toate au plăcut copiilor. Cartea în total e prea mare. Copilul în fața ei vede un drum prea lung ce are de străbătut și de aceea nu o ia prea bucuros din bibliotecă. Eu am încercat altfel. Am dat-o unui copil bun pe timp nelimitat și i-am spus să citească din ea numai când vrea, în acest timp va primi și alte cărți din bibliotecă. Voiam să fac experiență cu ea. Copilul a citit la început puțin apoi trei săptămâni a schimbat alte cărți. În săptămâna a patra nu am avut timp să le dau alte cărți. În săptămâna următoare, copilul mi-a adus cartea și mi-a spus că ia plăcut foarte mult. A povestit în clasă unele din povestirile cari i-au plăcut și de atunci cartea n'a mai stat în bibliotecă. Pe ea a rămas răvașele atâtor mâni micuțe.

Copilul în literatura străină îl mai găsim în „Gertruda Baumgarten“ de Ludvig Delter la Francois Copée în O tinerețe întreagă, apoi în autorii: Wichi Baun și Bataure. Deoarece nu e vorbă de vre'o caracteristică acopilului în aceste lucrări nu insist mai mult asupra lor

* * *

Trecând la literatura pentru copii vreau să precizez deosebirea între ce s'a scris pentru copii și ceiace citesc copiii. Avem atâtea scrieri pentru copii și sunt atât de multe recomandate încât e destul să iau un catalog de librărie sau inventar de bibliotecă și să-l citesc în fața Dvoastră. Sau mai bine să copiez catalogul din volumul lui Apostol Culea „Literatura copiilor“, decât să dau eu altul. Deci să nu vă așteptați la o înșirare de nume și titluri, căci nu voiu da altceva, decât observațiile și constatările mele referitoare la ce citesc copiii, ce le place și ce putem face prin literatura ce servim minții și sufletului copilului.

Prin povești trezim în sufletul copiilor dorința de creare, simțul estetic, voința, imaginația, o gamă întreagă de sentimente, deoarece copilul trăiește alături de poveste, se transpune. Plânge, urăște și râde. Poveștile trezesc darul de observație, dragostea pentru adevăr și frumos, deschid orizonturi senine dădătoare de iuzii și plăceri în veșnica primăvară a sufletului copilăresc.

Literatura copilului e mijlocul cel mai ușor și plăcut de a da cunoș-

tințe noi copiilor. Deoarece nu sunt sterpe și adevărul științific e legat de evenimente, de acțiuni formând un tot. Povestea nu e completă dacă nu se rețin și adevăratele științifice cari în felul acesta se învață involuntar. E o mare deosebire în felul cum se scrie acelaș lucru. Cunoașteți toți volumul Gâze a lui Nistor Urechea. E un chin pentru copilul care e obligat să-l citească. Observația ce am făcut-o la școală încă acum de curând e foarte documentatoare. Am împărțit din biblioteca copiilor un stoc de cărți, cari după citire să le schimbe între ei. O fetiță vine plângând spunând că nimeni nu vrea să sehimbe cartea cu ea. Am trimis-o să o aducă și stând cu cartea „Gâze” în mână m’am gândit la „Zânele din Valea Cerbului”, „niște povești minunate scrise tot de Nestor Urechia. E acolo o poveste „Marioara Zâna găzelor”. Ce diferență între felul cum redă în una și alta cunoștințele despre aceleași găze — Marioara călare pe moș Cărăbuș vizitează toate găzele. De fiecare găză e legată o întâmplare. Fluturile e la nuntă, unde Moș cărăbuș e naș. Haina lui de mire, aripile de mătăasă colorate de luminile curcubeului. Râma somnoroasă iese din pământ supărată că i-a stricat somnul, dar nu rămâne la nuntă, căci se rușinează de goliciunea ei. Greerul lăutarul cântă cu fânțarul, iar mama paiangen cu cei 7 copiii ai săi aduc un șal frumos miresei, țesut din fire subțiri cu rubine de rouă în el.

(Va urma)

Maria Blăgăilă

Diverse.

C U V Ă N T

**rostit în adunarea de primăvară a Asociației
corpului didactic primar, subsecția Arad-oraș,
ținută la 3 Mai 1936.**

Onorată adunare,

Pe cât de măhnit am rămas la vestea realegerii mele, la acest post adevărat onorific, pe atât de fericit mă simt azi în mijlocul D-Voastră, prea stimații mei frați și surori, și explicabil că așa să fie, deoarece nici acum, cum nici atunci, nu am fost stăpânit de ură și răutate, față de tagma, din care fac parte. Eu credeam, că ar fi fost timpul să cedez acest scaun altui poate, tot atât de chemst ca mine, dacă nu și mai mult. Votul D-Voastră însă a decis altcum, decum am dorit eu. Respectând dorința D-Voastră m’am executat. Permiteți-mi Domnilor și Doamnelor, ca abia azi, cu o întârziere mare, dar justificată, să Vă exprim frățesca mea mulțumire pentru încrederea,

carea mi-ați acordat-o, asigurându-Vă că mă voiu nizu să-mi îndeplinesc îndatoririle, cari mi le încumbă noul post onorific.

Suprema noastră grijă, ca Asociație a fost și rămâne, să întărim și să cimentăm solidaritatea între membrii, fără considerare la vârstă sau sex la originea etnică sau geografică și numai ca să rămâie biserica în sat, am trecut cu vederea micile abuzuri, săvârșite cu știința sau poate din neștiința vreunuia din ei.

Dar aceasta indulgență a noastră, are margini, și când cineva va călca peste ele, îi vom plăti osteneala, ca să nu ne presupună lași. Răsvrățitorii nu-i vom tolera.

În treacăt subliniez, că între preocupările noastre de primul ordin, a figurat de 2 decenii, fondarea unei bănci învățătorești, pe care cu ajutorul lui Dzeu, o am și creiat.

Nu puține au fost frământările noastre, cari au precedat înfăptuirea.

Nouă celor ce am fondat-o, ne este și ne rămâue operă, căci pentru crearea ei, am îndurat mizerii, deoarece înfăptuirea a căzut chiar în epoca cea mai desperată, în vremea guvernării de pie memorie a lui Iorga, când luni de-arândul nu văzuserăm salariul.

Născută în vremuri de restriște, banca, a ușurat multora grijile, a șters chiar lacrimi și va mai șterge tuturor solicitatorilor.

Numărul membrilor ei e în continuă creștere.

Tot sub impresia durerilor culése, dela familiile rămase în deplină văduvie, după unul sau alt coleg al nostru, am fondat secția de ajutor mutual.

Cei sănătoși și tari stau departe de gândul de a se înscrie, dar cei-ce sunt stăpâniți de credința în fatalitate, toți până la unul, sunt membrii ei.

Am dori să lărgim cadrele acestei secții, ca în afară de cazul de deces, poate cel mai salutar dintre cele 3 categorii preconizate de vrednicul nostru frate Dl Dumitru Boariu, una pentru cazul de penzionare și cea mai gravă a incapacității de serviciu, exprimate sub ori-ce formă și venită prin accident, morb sau altceva.

Ce vom mai putea, vom mai face, ca să avem o zestre vrednică de numele Asociației, spre a o testa urmașilor noștri.

Nu suntem străini nici de Casa învățătorilor, care ne adăpostește odraslele colegilor noștri și pe care o susținem cu mari sacrificii, dar încă nu cu deficite și numai din capriciul principial, de a nu-i falsifica destinațiunea. Tot în ea ne-am plasat cele două comori, de care vorbeam mai sus, banca și anexa ei

Fără opoziție nici n'ar merge frumos cântecul; dar odată pusă la vot o chestiune, e de datoria cea mai elementară, ca partida rămasă în minoritate, chiar și numai din respect față de majoritate, să treacă la ordinea zi-

lei, respectând deciziunea, altfel ne facem mai rău ca turcii și devenim ridicoli.

Tot între preocupările noastre din domeniul gospodăriei noastre obștești ar fi înființarea unui sanator.

Noi nu mai sperăm să-l putem vedea, dar una știm, că prin buna înțelegere și acest vis al nostru, îl vor realiza urmașii noștri.

În altă ordine de idei, fără să ne mai doară capul de a provoca o revoluție în sistemul de organizare al învățământului-primar; fie-ne permisă să Vă destăinuim, că nespun de mult ne doare, că deși fericitul Domnitor Ferdinand I ne-a desorbit cu vrednica-l armată, școala noastră ardeleană ca și cele din celelalte provincii surori, a rămas stand'ade, la grația controlului jandarmăresc. Nu caut să discreditez ori să acuz pe nimeni, dar tot ce prestă controlul, e în valoare de zero; pe cine a aflat prost, prost îl lasă, și pe cine l-a aflat destoinic, destoinic rămâne.

Seleționarea valorilor dascălești cerute de Asociația generală, prin examenele retorice dar până la infinit teoretice și protecționiste, ale revizorilor și inspectorilor, rămân de drept și naturale, ca în același sens, ce la costat pe „măria sa examenul“ să-l fonetifice pe terenul nenorocit al experienței sale.

După învechita noastră părere, — de bine sau rău — depinde de interpretarea care o veți dăruî Dvoastră, revizorul sau controlorul, nu e chemat să-ți trântescă notoricul rău aflat, ci, el ar trebui ca în cercurile Culturale să-și plasese destoinicia sa. Să prelegă ori să conferențieze ca prin aceasta să trezească interesul masselor dascălești, arătându-le metoda cel mai eficientă, prin care se poate realiza mai cu efect progresul în educație. Atât, că să nu spun mai multe.

Cu mult regret și multă compătimire spicuim din ziare și poate prea deseori, infracțiuni comise de nenorociții noștri colegi.

Ba, cutare învățător a bătut crunt pe elevul său și a fost sancționat cu osândă de cătră judecătorie, dar nu sunt rare nici cazurile când părinții își iau singuri satisfacția, fără să mai ceară intervenția judecătoriei.

Această greșală pedagogică, nu face nicidecât cinste factorilor din pedagogia modernă și am deveni odioși, dacă am profesă-o și noi.

Inserăm acest cusur uman, și l detestăm mereu, spre a admonesta pe frații noștri, cari ar avea înclinări, cătră acest soi de disciplinare, rugând pe Dumnezeu să-i ferească și pe ei și pe noi pe toți, de aceasta „Uitare de sine“.

Învățătorul nu este și nici nu poate fi satrapul elevilor săi, ci părințele lor sufletesc.

Incurăjăm pe elevi prin diferite proceduri didactice, dacă unul sau altul totuși nu ne-ar asculta; fă pe englezul, ca medicul bun, care-și zice: „Leac fie, nu fie, plata să se știe“.

Nu avem cuvinte suficiente și nici forme poetice potrivite, prin cari am putea exprima omagiul nostru, în măsura cuvenită, față de părintele dascălilor, pentru părinteasca grijă a Exc. Sale Dlui Dr. C-tin Angelescu, dovedită cu prisosință și în cele mai vitrege furturi ce se prevăleau asupra școlii românești, precum și mai recent la alcătuirea Bugetului Statului pe exercițiul 1936/7.

În cuvinte simple totuși, ținem să răsplătim nobilele sentimente ale Exc. Sale, urându-i: „mulți și fericiți ani“!

Insemnăm cu multă satisfacție, că Asociația noastră generală, condusă cu multă dibăcie, de Dl preș. D. V. Ţoni, știe înfrunța și para ori-ce lovituri și furtuni, ce se ridică d'asupra orizontului școlii românești.

Atât valorosului ei președinte, cât și tuturor dlor din Comitetul Central le transmitem din acest loc recunoștința noastră.

Aceste ar fi convingerile noastre momentane, ele provenind din spicuirile culese de prin ziare, asupra activității Centrului, fără a avea pretenția să oblige auditorul la adoptarea necondiționată a acestor păreri personale. Fiecare rămâne liber să-și formeze convingerea.

Calitatea noastră de ostași disciplinați ai marelui oștiri dăscălești nu ne permite nici să clevetim pe generalii noștri, aleși de noi, nici să ne însușim cuvintele de defăimare depuse 'n pamfleturi de cei nemulțumiți.

Vestim Onoratei adunări, cu multă bucurie că la scaunul arhieresc al eparhiei Aradului a fost ales, confirmat, investit și instalat P. Sa Dr. Andrei Magieru, căruia îi urăm mulți ani de păstorire.

Dorim bun sotit tuturor colegelor și colegilor intrați în subsecția noastră și îi rugăm să se simtă bine în mijlocul nostru.

Cu această dispoziție sufletească, salutându-Vă de binevenire, declar adunarea noastră din frumoasa și tinăra primăvară deschisă.

Director: **I. Lucaș**
președinte

În cauza abundenței de material, a rămas pentru numărul viitor, darea de seamă asupra gravurilor pe lemn executate de talentul nostru poet și gravor d. Marcel Olinescú, cari ilustrează cu atâta frumusețe volumul de poezii a lui Hristo Botev, poet bulgar, sărbătorit luna aceasta de țara vecină.

Cursul pentru studiul individualității copilului..

Conferințele și lucrările dlor: Petre Lazăr, C. Bontilă și Dr I. M. Nestor

Petre Lazăr, conferențiar la Institutul superior de Educație Fizică expune problema măsurătorilor antropometrice în școală.

Antropometria nu mai este arta de-a măsura pe om, ci „știința care studiază pe om prin măsurători“.

Datorită măsurătorilor făcute asupra fizicului s'au putut face diferite aplicări, scoțându-se diferite foloase atât pentru știința pură, cât și pentru știința aplicată.

1. **Antropometrie antropologică.** Stabilirea pe baze de măsurători antropologice, a caracterelor morfologice colective în grupările omenești. Caracteristicile populației din Nordul Europei, față de mediteranieni, dolicocefalia față de brachicefalie. Se ridică astfel edificiul studiului omului.

2. **Antropometria criminală.** Studierea deficienței morale și fizice în raport cu morfologia stigmatizată pentru a atinge problema responsabilității în infracțiunile la legile admise în societate.

3. **Antropometria polițienească.** Datele furnizate de măsurătorile craniului și amprentele digitale sunt cele mai stabile în identificarea persoanelor

4. **Antropometria artistică.** Studiază raporturile morfologice ale corpului omenesc.

5. **Antropometria industrială.** Pentru a se fabrica în serie efecte, îmbrăcăminte, trebuie să țină seamă de mărimea populației, de raportul între segmentele corpului.

6. **Antropometria pusă în slujba selecționării profesionale.** În orientarea profesională și mai ales în organizarea științifică a muncii se ține seamă de însușirile mecanice ale omului, și mai ales de examenele psihofizice propuse de tehnica psihologică. S'a constatat că la însușiri mecanice și psihofizice egale, munca este în raport cu morfologia corpului. De ex: dintre doi oameni cu talie inegală cari duc o targă, cel mai scund duce o greutate mai mare decât cel mare. Deci se ostensesc în chip inegal datorită diferenței de înălțime.

7. **Antropometria sportivă.** Selecționarea sportmanilor pe baze de măsurători. Este o selecționare profesională.

8. **Antropometria aplicată la studiul creșterii.** Dela naștere și până la 20—25 ani corpul omenesc crește. Creșterea se face pe segmente.

Pentru a ne da seama de această creștere, corpul trebuie măsurat în tot timpul creșterii. Sunt două metode. Metoda statică: măsurarea pe vârste diferite și stabilirea mediilor aritmetice pentru fiecare vârstă. Metoda dinamică: studierea evoluției morfologice în tot timpul creșterii, pentru a le stabili valoarea diferitelor segmente ale corpului (Metoda drului P. Godin). Măsurătorile se fac periodic. Creșterea se face pe segmente și alternativ. P. Godin stabilește o metodă de control a epocii pubertare, servindu-se de apariția perilor la pubis și axile. Aceasta conduce la înțelegerea vârstei pubertare și din punctul de vedere psihic, constituind pentru pedagogi o indicație prețioasă.

Folosința pedagogică a antropometriei:

O aplicație științifică, prin care se studiază copilul prin măsurători multiple și periodice cu scopul de a stabili legi și reguli ale creșterii.

Aplicația practică, controlul creșterii, pentru a putea observa cât mai curând orice dezordine. Aici este rolul pedagogului, căci el nu are interesul să studieze creșterea în ea însăși ci numai de-a o cunoaște, ca să înlăture turburările organice ce s'ar ivi, făcând apel la medic, sau diminuând efortul școlar al acestora.

Datele antropometrice suficiente pentru a ne da seama de mersul creșterii sunt: talia sau înălțimea (T), greutatea (Gr.) și capacitatea vitală (C. V.) sau perimetrul toracic (Per. t) acolo unde nu există un spirometru.

Aceste date controlate periodic pot să ne avertizeze asupra stării anormale a creșterii și deci chiar asupra stării biologice a copilului. Datele acestea sunt foarte ușor de luat, și nu-i nevoie de aparate complicate. Principalul e să facă măsurătorile periodic pentru ca să poată ține evidența creșterii.

E necesar totuși o tehnică uniformă pentru următoarele motive: pentru a nu se face greșeli, pentru a putea fi continuate de alți învățători sau profesori, pentru a putea constitui un material vast pentru pedagogi, antropometri, antropologi etc.

Tehnica antropometriei: Constă în luarea măsurătorilor și înscrierea lor. Înscrierea se face în fișa antropometrică școlară care e individuală, și care trebuie să urmeze elevul din clasă în clasă.

Fișa trebuie să cuprindă: numele și pronumele, locul nașterii, și data, meseria tatălui, Religia data măsurătorii, date antropometria necesară pentru controlul pedagogic al creșterii:

a) Talia (T). măsurată în (scr.

b) Greutatea (Gr). în kg.

c) Capacitatea vitală (C. V). măsurată în cm.³ la spirometru, iar dacă

nu dispunem de un spirometru, luăm perimetrul toracic în cm. măsurat la nivelul apendicelui xifoid. (la capul sternului).

Se mai pot face câteva măsurători potrivit cărora să-i așezăm în bancă înălțurând astfel devierile coloanei vertebrale. Înălțimea bustului, a picioarelor, cer o bancă potrivită acestor segmente.

d) Înălțimea bustului (B). lungimea picioarelor (P).

e) Măsurarea puterii vizuale și auditive, se face f. ușor și elevul poate fi astfel așezat potrivit puterii sale auditive sau vizuale. Repartiția elevilor astfel, este o măsură dictată de pedagogia actuală în locul repartiției în bănci după calitatea la învățătură.

Epoca pubertară : Perioada pubertară între 12—17 ani, prezintă cel mai mare interes, atât din punct de vedere psihic cât și fizic. Într'o clasă vom avea și puberi și nepuberi, prezentând diferențe, turburări psihice caracteristice, menite să facă dintr'o clasă omogenă, una foarte diferențiată. Perioada pubertară ține 3—4 semestre, perioada prepubertară 3—4 semestre și perioada inter-nubilo pubertară 5—6 semestre, total între perioada copilăriei și nubilitate 6—7 ani. Acest timp este timpul cel mai frământat al vieții sufletești, este epoca în care sufletul omenesc pare a se desorganiza, pentru a se constitui din nou, luând tipul său definitiv.

Este timpul marilor crize morale și sufletești, este clipa în care omul are nevoie de asistență fizică, morală și psihică, cum nu va mai avea niciodată în viață.

În această perioadă adolescentul este considerat drept imbecil, recalcitrant, critic, violent, turbulent, melancolic, bolnăvicios, entuziast, imaginativ, maniac. Fericit de tânărul care a găsit în epoca aceasta un dascăl care să-l înțeleagă! Mijlocul de-a cunoaște începutul adolescenței este următorul : după Dr. P. Godni: (Creșterea în epoca școlară).

Începutul perioadei pro-pubertare coincide cu apariția perilor în regiunea pubiană. După 3—4 semestre începe perioada pubertară, care corespunde cu apariția perilor la axile (subsuori). (La fete începutul epocii pubertare corespunde și cu primele menstruații). După alte, trei patru semestre, se sfârșește epoca pubertară, odată cu terminarea creșterii perilor în regiunea pubiană și axilare. Se notează astfel : P₁. A₀. Apariția perilor la pubis și lipsa lor la axile. În semestrul II-a P₂. A₀. În semestrul III. P₃. A₁. În regiunea axilelor au apărut perii, deci începe perioada pubertară. Odată cu P₁. P₂. începe perioada propubertară. Apoi urmează : Semestrul IV. P₃ A₂. Semestrul V. P₄. A₃. Semestrul VI. P₄. A₄. și semestrul VII. P₅. A₅. Când înseamnă sfârșitul epocii pubertare și adolescenței. Încă dela P₁. individul nu mai este un copil, este un *adolescent*. Dela finele lui P₅. A₅. adolescentul este un tânăr. După trei ani va deveni nubil, împlinind aproape toate condițiile unui adult.

1) Datele acestea trebuie scrise în fișa antropometrică, notându-se semestrial creșterea perilor la pubis și axile.

Câteva date în interesul psihologiei experimentale:

1. Diametrele orizontale ale craiului și volumul sau aproximativ. Diametrul anteroposterior (D. A. P.) Diametru transversal (D. T.) În lipsa unui compos Broca sau Bertillon, măsurăm circumferența cu un metru panglică.

2. Forța de presiune dinamometrică, la ambele mâini. — (Lombroso a remarcat o diferență de presiune între normali și anormali).

Măsurătorile se vor face în Septembrie, — Ianuarie — Mai. Se va putea vedea și influența sezonului asupra naștrii, căci se fac la începutul toamnei, iară și la sfârșitul primăverii. Iată un model de fișă:

Numcle și pronumele...

Locul și data nașterii...

Meseria tatălui...

Religia...

Anul	Data măsurătorii	T. cm.	B. cm.	Gr. Kgr.	C. V. cm ³	Per. For.		Auzul Văzul				Dinam.		Crania			Pub.		Obsrv. Slab. Norm. Gras.
						cm. insp.	cm. exp.	dr.	stân.	dr.	st.	dr.	st.	DAP	DT.	Circ. cran.	D.	A.	
I.	Sept. 8. 1935	1455	86	43.5	2350	85	80	b.	b.	m	s.	35	34	184	154	54	Ps.	Ar.	Slab.
	Jan. 8. 1936																		
	Mai 8. 1936																		
II.	Sept. 8. 1936																		
	Jan. 1937																		
	Mai 1937																		

La auz, văz se notează: bun = b., slab = s., mijlociu = m.

Fișele acestea antropometrice, când încep din grădina de copii, vor trebui făcute pentru 10—12 ani.

Tehnica măsurătorilor. S'au făcut experimental măsurători. Nu mai descriu cum s'a lucrat. În fața instrumentelor, se poate ușor aplica. Fișa aceasta nu înlocuește fișa medicală, care trebuie și ea completată cu ajutorul medicului.

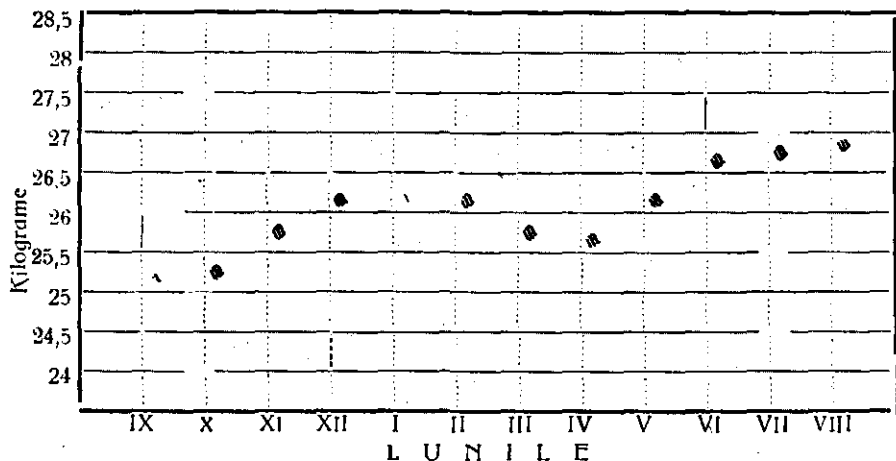
Toate datele variază potrivit dela un semestru la altul afară de greutate care variază și negativ. f. des.

Variația greutății unui copil este cel mai sigur indiciu al bunei lui stări. Controlul greutății trebuie făcut lunar la școală. Orice oprire în creșterea greutății este un indiciu de anormalitate. Constatarea diminuării va fi cu atât mai elocventă, putând fi determinată de oboseală, surmenaj, subnutriție, etc. Dascălul va trebui să alarmeze pe părinți

Cât trebuie să crească copilul? Un indiciu numeric nu există ci unul practic. Când unui copil i se văd claviculele, coastele, acromioanele și omo-

plații în relief este slab. Trebuie să aibă membre rotunde, mușchi ascunși de țesuturi adipoase subcutanate și numai astfel el poate fi considerat în greutatea sa normală. Iar de îndată ce un copil începe să prezinte forme prea rotunde, atunci poate fi socotit ca având un surplus de grăsime. Și se va nota: Slab (Sl) normal (Nl) gras (grs).

Pentru variațiile în greutate se poate face un grafic mai vorbitor :

La începutul fiecărei luni când se măsoară greutatea, se notează un punct în dreptul lunii respective și kilogramelor pe cari le are, apoi se unesc punctele, obținându-se un grafic. Din grafic se poate constata, și găsirea, descreștere, sau creșterea în greutate.

Prin controlul greutatei lunare avem cea mai fidelă icoană a creșterii și a normalității copilului. Antropometria nu este nici grea nici complicată și nici inutilă. Rămâne să se facă cu grijă și mai ales cu dragoste.

Conferințele C. Dlui (Bontilă despre Orientarea profesională)

Dl C. Bontilă, prezintă teste de orientare profesională, expunând problema orientării și selecționii profesionale. Cursiștii vizitează laboratorul de orientare profesională a institutului Casei Muncii. În timpul discuțiilor între cursiști și conferențieri, dl Bontilă vorbește de monografiile profesionale. Interesul conferințelor și demonstrațiilor domniei sale privea mai ales birourile de orientare profesională. Diferența între orientare și selecțiune profesională e următoarea: Orientarea profesională se poate face mai de timpuriu, adică îndrumarea spre o funcție pentru care individul are aptitudini, cari trebuiesc indicate prin măsurători ale funcțiilor respective, pe când selecțiunea profesională se face într'un laborator, alegând anumiți indivizi pentru anumite profesii necesare unei industrii. Selecțiunea se face când omul e matur și presupune o serie de monografii profesionale. O monografie profesională

este constatarea unei serii de funcții potrivite unei profesii, studiate, măsurate, și aflate ca absolut indispensabile pentru o profesiune. Când un individ — prin măsurători — prezintă aceste funcții e bun pentru acea profesiune. Orientarea profesională se poate face mai de vreme, presupunând cunoașterea tuturor funcțiilor sufletești, de baza la toate profesiunile, credința nestrămutată în valoarea diagnosticurilor și desigur respectul muncii în sine — că orice muncă ar fi îmbrățișată să fie îndeplinită.

În învățământul primar nu putem deocamdată pune nici una din aceste probleme pentru mai multe motive:

1. Vârsta copilului. 2. Lipsa unei metode de orientare profesională. 3. Lipsa unor monografii profesionale. 4. Lipsa de pregătire în problemele de orientare profesională. 6. Discreditul asupra calității muncii.

Conferințele și lucrările dlui Dr. I. M. Nestor.

Dl. I. M. Nestor expune problema studiului științific al individualității școlarului. Meritul domniei-sale, constă în faptul de-a fi aplicat testele tuturor funcțiilor sufletești, componentelor temperamentale și de caracter, pe elevi români, într'un mare număr de școli din țară, de-a fi stabilit printr'o muncă migăloasă de patru ani, etaloane pentru un număr de peste 30 serii de teste între 7 și 18 ani. Ținând seama că numai la o vârstă și la un singur test, trebuiesc minimum 100 înși, pentru un test între 7—18 ani ar trebui minimum experimentat pe 1500 cazuri, 30 serii presupune o experimentare pe 1500×30 de cazuri (45.000). Un test trebuie adoptat, verificat și experimentat din nou. Numărul de cazuri, asupra cărora s'au aplicat testele s'or tripla devenind astfel 135.000 de școlări între 7—18 ani, cărora s'au aplicat testele pentru etalonare, din toate părțile țării.

Metoda studiului științific al individualității școlarului, este deci o metodă de laborator în prima linie, rămânând ca pe urmă să o poată aplica oricine, după indicațiile laboratorului. Între metoda observației și metoda măsurătorilor obiective, dl. C. Rădulescu-Motru e pentru metoda măsurătorilor obiective, cari folosesc în prima linie școlarului. Dl. I. M. Nestor a realizat printr'o sârguință de ani de zile această metodă, dând posibilitate fiecăruia să o poată aplica.

În ce constă metoda cercetării a personalității școlarului?

D-lui pleacă dela ideea ca personalitatea elevului este o totalitate organică de funcții sufletești, cari se pot măsura. Inteligența e o funcție unitară cu cari putem stabili raporturi și se face având la bază discernământul, deci gândirea logică. Vom avea deci teste, pentru inteligența logică, funcțiile de cunoaștere, componente temperamentale, componente de caracter și teste de dexteritate manuală. Seria de teste etalonate sunt următoarele:

Testul de inteligență logică Lahy, pentru elevi dela 12—ani în sus,

testul de inteligență Kuhlmann pentru elevi dela 7—14 ani cu eloloane pentru mediul rural, urban și urban-rural.

Teste de atenție concentrată internă,

Teste de atenție concentrată externă, calitate și cantitate.

Memoria cuvintelor, propozițiilor, silabelor fără senz, cifrelor, formelor geometria Piéron, Riga, Bogdanoff.

Teste de imaginație, Reprezentare spațială și vizualizare, — combinare spațială, și pentru elevi mai mici și pentru cursul secundar.

Teste de asociație logică.

Teste de temperament: viteza de reacțiune, tensiune psihică, testul de motricitate Topping, pentru mâna dreaptă, stângă, și diferența între ambele mâini, flexibilitate, iritabilitate, inhibiție — tensiune motorica Baley. Toate etalomate.

Teste de caracter: ambiție, perseverență, spirit de dominație, prudență, onestitate, minciună.

Teste de dexteritate manuală: Testul cu perle, și altele potrivite pentru orientarea profesională.

Cu ajutorul acestora se poate forma profilul psihologic al școlarului. Avantajul că profilul se poate realiza pe îndelete, în epocile cele mai favorabile, căci etoloanele se referă la vârsta elevului. Dl Nestor a expus metoda prin care a stabilit etoloanele, dar care ne-ar lua prea mult loc expunând-o pe larg. Incheem aici darea de seamă a cursurilor, atrăgând atenția dlor inv. că noi la Școala de aplicație de la Șc. Normală din Arad, pe lângă metoda observației, lucrăm după metoda laboratorului din București, și putem oferi spre consultare dosarul, profilele și întreaga metodă de lucru cu toate rezultatele — realizate.

Posedăm în laboratorul nostru toate testele, cu etaloanele respective, modele de profile psihologice, pe cari le utilizează laboratorul din București, și din rezultatele noastre, putem spune cu cea mai mare siguranță că printr'o metodă de studiu obiectiv, se poate realiza și studiul individualității școlarului, precum se pot rezolva și probleme de orientare profesională. Cursul ținut la București, a stabilit etapele studiului individualității astfel:

Întâi metode de studiu obiectiv pe care laboratoarele trebuie să le realizeze, așa cum dealtfel ceruse și dl. prof. Ștefănescu-Goangă într'un congres al societății de Filosofie ținut în Buc, apoi cursuri de inițiere în aplicarea testelor interpretarea și formarea profilelor, pe urmă să se ceară învățătorilor complectarea fișelor individuale, cari nu sunt astfel decât rezultatul ultim al unei munci începute de sus, cu metodă și cu sens.

CĂRȚI

C. Rădulescu-Motru. „Românismul“. Catehismul unei noi spiritualități. Editura „Fundatia Regele Carol II. 1936. Suntem în căutarea formelor de viață ale unei noi culturi. Secolul al XX-a pare a-și contura o altă spiritualitate decât secolul al XIX-a. Europa întreagă încearcă noii orientări: politice, economice, etice, științifice, filosofice. Și de aceste mari orientări nu poate să scape țara noastră. Orientarea spirituală a țării noastre va fi aceea a secolului XX. Ea e expusă în raport cu timpul, de d. C. Rădulescu-Motru în cartea amintită mai sus. Naționalismul sec. XIX-a prin care s'a cucerit suveranitatea națională, trebuie să-i urmeze un alt ideal: Românismul, prin care să avem o menire istorică europeană. Menirea istorică stă pe baza etnicului capabil de muncă originală și eroism moral. Secolul XX este secolul organizării națiunilor pe fondul lor firesc de totalități biologice și sufletești, este secolul selecționării popoarelor în lupta lor pentru eternitatea istorică.

Naționalismul sec. XIX prin care ne-am legitimat ca popor, poate să constituie doar o pedică în calea realizării menirii istorice — Românismul, ca ideal, are rădăcina lui în etnicul neamului, naționalismul și-o are într'un principiu abstract de drept.

Schimbarea de perspectivă se datorește însăși schimbării resortului intim al gândirii omenești. Europeanul de azi a devenit mai realist, nu mai crede în principiile normative deduse dintr'un postulat de drept. Azi se cunoaște în locul individului considerat ca singură realitate în sec. XIX-a, realitatea socială, dependența individului de societate prin legile eredității. Europeanul de azi cunoaște realitatea popoarelor ca totalități. Propășirea socială se face azi prin legi deasupra individului. Individul este un produs al societății. Aptitudinile lui alcătuiesc o vocație socială și nu individuală. Deci punerea totalității sociale înaintea individului. În locul perspectivei dictate de idealul normativ, perspectiva ordinii ereditare, care cere realizarea conștiinței de sine cu curaj și fără nici o iluzie. „Realizează ceea ce stă în puterile tale și nu ceea ce stă în fluziile tale”. De aici selecționarea celor merițoși, organizarea politică în vederea prosperării totalității, măsuri de punere în valoare a energiei neamului luat ca unitate totalitară.

Schimbările de perspectivă se datoresc cercetărilor științifice și perfecționărilor tehnice în cercetările științifice cât și rezultatelor acestor cercetări, printre cari descoperirea legilor eredității.

Ca urmare a acestor descoperiri: biologia popoarelor, asistența socială în locul filantropiei individualiste, oficii de orientare profesională. În Psihologie avem înțuiția totalității organice în locul psihologiei asociaționiste, omul concret în locul omului abstract, sprijinit pe fondul adânc al tradițiilor și influențelor mediului. În locul omului liber ca individ, omul încadrat într'o totalitate socială. Românismul ca ideal vrea realizarea energiilor de neam pe baza unei reforme sufletești. Este porunca de-a ne împlini datoria către neam (pag. 123) și a da o nouă organizare Statului și Școlii (135).

Statul este organizarea funcțiilor națiunii însăși și se confundă cu menirea națiunii. Există Stat francez, englez, român, nu burghez, industrial etc. Organizarea trebuie să plece dela realități, și nu dela utopii. „Statul român va trebui să se așeze pe adevărata lui temelie: pe populația țărănească. El

va fi un stat țărănesc (150), căci el este pentru noi Românii un stat național (pag. 154).

Organizarea școlii trebuie făcută astfel ca să formeze din țărănime temella Statului român. Țărănimea crescută în cultul neamului, având deci o finalitate, și nu pulverizată în individualități interesate. Școala burgheză desrădăcinează pe tânăr de mediul său, îl face neproductiv, școala nouă trebuie să înrădăcineze pe tânăr cât mai mult în mediul său, și aceasta este școala creată pe măsura intereselor permanente agricole, (pag. 167) Politica școlară a statului național român trebuie îndreptată spre o singură țintă: readucerea tineretului intelectual în mijlocul populației satelor. Cu acest tineret trebuie începută ofensiva Românilor.

Di C. Rădulescu-Motru arată amplu toate argumentele de ordin istoric și filosofic, în sprijinul acestei teme.

Orientarea spre un nou ideal de acțiune și organizare a muncii naționale, poate fi pe drept cuvânt numită catehism al unei noi spiritualități.

I. C. Stoica

I. M. Nestor: Aspecte psihotehnice din Polonia, U. R. S. S., Finlanda, Letonia și Austria. Societatea română de cercetări psihologice București, a făcut să apară un nou volum în editura sa, scris de d. profesor D. I. M. Nestor; în care expune o serie de constatări, obținute într-o călătorie de cercetări psihotehnice.

În itinerarul din anul 1935 d. I. M. Nestor a vizitat cele mai însemnate laboratoare de orientare și selecționare profesională, care au început să-și facă loc, în toate ramurile de activitate, în școală, armată, industrie, cfr., automobile etc. din țările amintite mai sus.

Informațiunile prețioase sun: de o orientare și pentru noi. Astăzi țara noastră s'a deplasat de pe punctul de vedere al dibuieiilor. Merge cu pași repezi pentru a-și organiza viața. Or, dacă noi ne-am mărgini numai la experimente și aplicațiuni psihotehnice din interiorul țării noastre, să nu zic că n'am obține nici un rezultat, dar pot spune că n'am merge prea departe.

Progresul nostru psihotesnic depinde în ce privește știința lui, de cel universal. Noi, până în ultimul timp nu i-am dat prea mare importanță, nu pentru altceva, dar n'am avut în primul rând experți să zic așa în această privință și în al doilea rând, n'am avut parcă nici timp, căci toată țara noastră a fost preocupată cu altceva.

Însă acum, după un timp așa de lung de neglijară Condamnabile, și când vedem că streinătate, mai mult sau mai puțin își are o muncă mult mai organizată; recunoaștem și remarcăm cu tot dinadinsul înfăptuirile și studiile psihotehnicele noastre.

D aceea, lucrarea d. I. M. Nestor în privința aceasta vine ca un bunlu îndemn și totodată ca o dovadă și obligațiune, că țara noastră trebuie să-și fundamenteze și ea știința unei munci, bazate pe selecție, dotație, și orientare profesională.

Cercetările pedologice, neuro-psihiatrice și alte const. țări, precum și opinea obiectivă prin care ne redă autorul în cartea sa organizare științifică a muncii în: Polonia, U. R. S. S., Finlanda, Letonia și Austria, ne aduc un aport științific și ne indică drumul pe care să apuce și țara noastră în privința aceasta :

bine înțeles, după ce se vor experimenta și în laboratoarele noastre, ca să vedem rezultatul și de-acți dela noi; pe care ni-l procură psihotehnica.

Din Polonia au fost cercetate laboratoarele din Varșovia și Krakovia; din U. R. S. S. — Moscova și Leningrad; Finlanda — Helsingfors; Letonia — Riga; și Austria — Viena.

Informațiunile au fost grupat în jurul: orientării profesionale pentru tinerii dela 12—16 ani; orient. prof. a adulților și studenților: selecția profesională sub toate formele ei și cu toate aplicările ei în industrie, armată comunicății etc. Organizarea științifică a muncii în vederea obținerii unui randament mai rapid, mai amplu și mai superior calitativ; și aplicațiunile psihologiei în instituțiile cu caracter social.

Asupra acestor puncte s'au observat întâi: scopul și principiile laboratorului sau instituției, pe urmă: metodele de lucru, rezultatele obținute, opinia obiectivă a conducătorului, discuții și schimb de idei, informațiuni asupra salarizării personalului, subvențiilor etc.

La Varșovia în laboratorul căilor ferate spre exemplu, observațiile și experimentele se îndreaptă asupra următoarelor funcțiuni:

Inteligența (generală și tehnică), atenția (concentrată și distributivă), memoria, viteza de reacțiune, motricitatea, precum și observații asupra caracterului individual.

În Rusia la Moscova tot în laboratorul psihotehnic al căilor ferate sunt examinate de pildă următoarele funcțiuni și aptitudini: atenția concentrată, memoria asociativă, inteligența generală, discernământul logic, inteligența tehnică, orientarea în structura mecanismului.

Din Letonia, avem renumitul tesă Riga, din Austria de-asemena observațiuni interesante, iar la Helsingfors sunt examinate următoarele funcțiuni: inteligența generală și tehnică, reprezentarea spațială, memoria logică, atenția distributivă, memoria spațială și dexteritatea manuală.

Cărți bune pentru copii. A apărut: „Lică, Furnică — Împărat“, după a 14 ediție italiană a vestitei cărți „Ciondolino“ în traducerea d-lor: Teodor Iacobescu și Alexiu David.

Maiăstra povestire despre un copil nișel cam leneș și neascultător, prefăcut, din această cauză, în furnică—împărat, cu toate peripețiile lui minunate și rătăcirea lui printre harnicile albine, furnici, bonzari și întreaga lume de insecte, în dorința nesfârșită de a ajunge să-și mai poată vedea odată pe mama lui.

Într'o formă plăcută, captivantă și ușoară se descrie științific și cu mult haz minunata viață a minusculei lumi de viețuitoare, ca și viața lor plină de miracol, de sânguliuță și energie fără seamăn.

Pusă în mâna copiilor, această carte este cel mai fericit dar și talisman ce putem da copiilor, căci distrează și educă, deșteaptă setea de observare științifică, încântă sufletul, încercându-l cu preocupări nobile.

Se recomandă cu deosebire elevilor de școli primare și secundare — curs inferior.

Cartea care figurează între operele recomandate de Biroul Internațional de Educație spre a fi tradusă pentru toți copii din lume, în versiunea românească s'a pus în vânzare la 15 Mai 1936, la toate librăriile din țară.

Din toate acestea se poate vedea cât de mult se pune preț pe studiul psihotehnic în țările streine.

Țara noastră nu e prea în urmă, totuși în privința practică n'are prea mult înfăptuit. Deci, în interesul nostru de stat, să ne preocupe aceste probleme. Și de aceea noi dascălii țării trebuie să ne răspândim și să ne resfrângem munca noastră și asupra acestei ramure.

Însă, înainte de a *putea*, trebuie să *știm*, de aceea, cartea d. Prof. Dr. I. M. Nestor, vine ca un primordial sprijin, pentru oricine se ocupă cu psihotehnica. O recomandăm cu toată căldura.

Gh. Tulbure: „Safe și dascăli“. Este o carte din care am publicat în revista noastră un capitol.

În sate și dascăli d. inspector școlar Gh. Tulbure fixează figuri, probleme și deosebite fapte cari interesează învățământul și educația noastră națională, precum și constatări personale făcute cu ocazia misiunii D-sale.

Dascălii au o oglindă în care vor vedea multe lucruri, cari îi interesează. De aceea cartea le vine în ajutor.

Munca acestui inspector, aci la granița de vest a țării e o cheazășie de piatră de hotar.

De aceea o relevăm și o indicăm colegilor și tuturor oamenilor școlai.

Iar, editurei revistei „Școala Noastră“ care a editat-o, îi aducem cuvenitele laude.

Ion Blăgăliă.

Invățătorii reușiți la exam. de definitivat dela Timișoara

Galiș Petru Olari—Arad	8,50
Guran Atanasie Honțisor—Arad	8,46
Ivanciuc Ponța Elena Șiclău—Arad	8,16
Mălăianu Petru Iosășel—Arad	8,06
Volungan Aurel Apateu—Arad	8,06
Kirbica Bohdsna Nădlac—Arad	8,03
Andronache Nicolae Gurahonț Arad	7,96
Bendea Ioan Andrei Șaguna—Arad	7,83
Turuc Octavian Lazuri—Arad	7,83
Cașotă Marin Crocna—Arad	7,66
Dan Gheorghe Vosdoci—Arad	7,66
Stoichițescu Nicolae Iratoșul—Arad	7,66
Zăhoi Florea Satulmic—Arad	7,66
Popescu Gabriela Crocna—Arad	7,50
Popovici Maria Turnu—Arad	7,46
Cizmaru Iosefina Zărand—Arad	7,36
Arghirescu Vasile Sârbi—Arad	7,33
Crișan Alexandra Mănerău—Arad	7,33
Dascăl Dimitrie Socodor—Arad	7,33
Dugăiesescu Otilia Sinte Mare—Arad	7,33
Moțiu Sinesie Șoimoș—Arad	7,33
Obreja Margareta Șimand—Arad	7,33
Simescu Lascăr Berechiu—Arad	7,33
Antalfi Margareta Târnova—Arad	7,00
Dedulea Nicolae Bocsig—Arad	7,00
Roșu Olimpia Ineu—Arad	7,00
Sas Minerva Somoșcheș—Arad	7,00
Sătmrăean Dimitrie Șepreș—Arad	7,00
Simcilescu Mircea Berechiu—Arad	7,00
Stancu Costea Conop—Arad	7,00

Poșta Redacției

D. I. P. Bobu. Planul lecției practice ce ne-ați trimis e foarte bun. Se găsește publicat în Metodica d. I. Nisipeanu, vol. III. pag. 405—408, ultima lecție. Deci noi nu mai publicăm ceea ce s'a publicat odată, nu pentru altceva, dar am deveni contravenienți, deoarece prin lege se oprește și se sancționează reproducerea fără voia autorilor.

Rezumatul lecției e al Dvoastră, însă ce să facem numai cu el...

D. Gh. Poliș. „Principiile” Psihologiei aplicate și bazele ei au fost puse de oameni mult mai înalți decât noi: între acele fundamente, e și principiul de care ne amintim. În Germania spre exemplu se și aplică în practică. Idem în America, Austria, Polonia, Rusia, Letonia, Finlanda și la noi. Deoarece e recunoscut, că, fiecare „om trebuie să fie pus la locul lui” ca prin „cât mai mic efort”, să de-a un randament în muncă, „cât mai mare”. Vezi: Psihotehnica muncii, Vocația etc. D. Rădulescu-Motru. „Selecțiunea capacităților și orientarea profesională” a d. Șt. Goangă, „Aptitudinea tehnică și inteligența practică” a d. L. Rusu și alte multe cărți românești și streine cari s'au ocupat și desbătut în întregime acest principiu. Expediați-ne Dvs. experimentele întreprinse în această direcție, — de care ne vorbiți acele poate vor fi mult mai interesante și vor reuși să ne arate într'un fel, o manifestare regională în direcția claselor omogene și orientării profesionale, mai ales dacă ați aplicat teste de orientare profesională. Acest fapt ar aduce un aport ceretărilor științifice ce se fac în această direcție, de laboratoarele din țara noastră. Alte informații la redacție.

D. E. Mariescu. Din lipsă de spațiu, articolul Dvs. „Determinarea atenției” se va publica în numărul viitor.

Cele mai noi manuale pentru cursul supra primar, sunt ale dlui N. GH. DINESCU, aprobate de Minister pentru an. șc. 1936/37.

ADRESA:

Biblioteca Palatului Cultural

ROMANIA

25 bani Posta

Arad
Palatul Cultural